

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac Limitationibvs

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

D. Petri Duen.

ibi Bal. hoc expresse tenet nu. 9. vbi allegat ad hoc tex. in §. quia vero. in auth. de testib. colla. 7.

Tertio limita procedere, dum modo offeratur salarium tabellioni alias autem sine salario non tenetur edere acta: vt est text. in l. argentarius. in princ. & ibi commu. doct. ff. de eden. Quod tamen non habet locum in copia libelli, que debet dari sumptibus actoris: vt est glo. in Clem. sepe. in §. verum. quem ibi sequitur Cardi. nume. 17. de verbo. signi. & Barto. in l. j. ff. de eden. num. 3. est etiam glossa in Clemen. ij. in verbo oblatos. de appella. Et idem est in causa pauperum, quod de iure notarius nihil ab eis recipere debet: ita tenet Ludo. Roma. in l. si vero. in §. de viro. in fallentia, propter paupertatem. nume. 48. ff. sol. matri. pro quo facit tex. in l. tam dementis. C. de epif. aud. quod dictum tanquam pium & notabile sequitur Ias. in §. tripli. num. 55. Instit. de actio. & in l. nec quicquam. §. vbi decretum. nu. 2. ff. de offi. proconsul. & lega.

4 Quarto limita, in nominibus testium in iudicio productorum & examinandorum: quia ante eorum publicationem non tenetur pars, edere nomina eorum alteri parti, ne subducantur vel subornentur, sed solum iudici nominare tenetur: Ita tenet Specul. in titul. de teste. §. qualiter. nume. 3. Alexand. in l. j. m. §. editione. in penult. col. ff. de eden.

5 Quinto fallit, in interrogatorijs testium, que licet sint de actis, non tamen debent edi alteri parti, ad euitandum subornationem testium: Ita tenet Abb. & doct. in c. per tuas. de testi. Alexan. in d. lis apud quem.

6 Sexto fallit, in allegationibus iuris, que licet sint in actis productionem iudicis: Ita tenet Inno. in c. per tuas. de testibus. quem sequitur Alex. in Auth. iubemus C. de iudi. Roma. singu. 266. Mattheus de Afflic. in lib. j. constit. Neapol. rub. 27. nu. 29. in finalibus verbis.

Quod tamen intelligo verum, quando pars non presentat illas in modum actorum in processu, sed dat illas iudici in manu propria & ita debet intelligi dictum Ias. reprobatum a Matth. de Affli. vbi supra: qui contrarium tenet in d. lis apud quem. num. 6. & in d. l. j. §. edenda. num. 6. ff. eod. titu. & illud dictum Iasonis reprobauit etiam Philip. Decius, in d. lis apud quem. nu. 20. & ibi Franciscus Purpura. nume. 94.

REGVLA VI.

ACTIO personalis extinguitur, si debitor per decennium non petierit debitum, stante statuto quod in iure nostro validum est: Ita tenet Barto. in l. sequitur. in §. si viam num. 4. ff. de vsucap. & in l. cum notissimi. in prin. C. de prescrip. xxx. vel xl. annor. & in l. si is cui §. Flavius. num. 3. ff. de solut. & in l. legau. ff. de libera. lega. & in l. j. nu. 3. ff. de vsucap. & in l. ait pretor in §. hi plane. ff. ex quibus causis maio.

maio. & in l. cum mulier. ff. sol. matri. & in l. ambitiosa. num. 14. ff. de decre. ab ordine facie. & in l. nemo potest. ff. de leg. j. nume. 22. vbi in fortioribus terminis tenet, quod in tantum est verum de validitate istius statuti, quod non potest pacto renuntiari, quia est introductum in fauorem publicum & odium negligentis: & istam opinionem Bartol. sequitur Ias. in princ. Instit. de actio. nu. 100. vbi allegat pro ista opinione gl. in c. j. in §. porro. in verbo, per restitutionem. & ibi Bald. quali. olim pote. seu. alien. in v. sib. Feudo.

Contrarium, imo quod tale statutum non valeat in vtroque foro tanquam nutritium peccati, tenet idem Bart. contra morem suum sibi met contrarius, in reper. l. omnes populi. nu. 24. ff. de iustit. & iur. istam questionem latissime examinat Ioann. de Imola, in d. §. si viam. vbi concludit veritorem esse opinionem istam. idem Ioan. de Imola dicit eam esse communem in consil. xvj. nu. 1. & in consil. xlvi. num. 2. Franci. Balb. in tract. prescrip. in ij. parte tertie partis princi. quest. xiiij. & 14. Philip. Prob. in Addi. ad Ioan. Monach. in c. j. num. 17. de prescrip. lib. vj. & quod ista sit communis opinio tale statutum non valere, firmat Ioann. Crotus de Monte Ferrato in d. l. omnes populi. col. xvj. & in d. l. nemo potest. col. xxx. versic. que rit etiam Bartol. & ibi hoc etiam tenet Franc. de Ripa, nume. 116. Ludou. Gomez. in d. prin. Instit. de actio. nu. 67. Matthg. de Affic. in constitu. Neapol. lib. iij. rub. xxxj. nume. 4. Andreas Alciatus in l. quinque pedum. colum. vj. C. finium regun. Ludou. Gozad. in consil. lvj. nu. 13. Stephanus Bertran. in consil. clxxxiiij. nume. 5. in ij. volu. 2. impressio. Fel. in c. fina. nu. 5. de prescrip. quibus est addendus Adrianus in quolibeto. vj. articulo 3. Ex quibus omnibus supradictis apparet predictum statutum non valere, tanquam nutritium peccati: pro qua opinione est text. in cap. si virgo. in versic. sed autem scierit, nec ab aliena possessione recesserit 34. q. 1j. & in c. fin. cum simi. de prescrip.

Sed posito pro constanti quod predictum statutum valeat, & sic regula nostra procedat, vt hodie est dispositum de iure nostro Regio: vt in l. iij. titu. xiiij. lib. iij. ordina. in l. 63. Tauri. & in Pragmatica 157. de Madrid. anno Domini 1528. vbi dicit quod seruitia famulorum prescribuntur per triennium.

2 Limita primo, (quia supradicta iura tantummodo loquuntur in actione personali) vt in actionibus realibus locum non habeat: Ita notabiliter concludit Ias. in d. prin. Instit. de actio. nu. 101. post Bald. & Areti. ibi, motus, quia cum istud statutum sit odiosum, debet stricte intelligi, l. iij. §. hęc verba, ff. de nego. gest. ita etiam determinat Petrus de Rauenna in Alphabeto suo, in verbo statutu. in ver. in statutis verba propria, pro qua opinione Ias. allegat gloss. in l. Aurelius. in §. Mevia in verbo pupillę. ff. de libera. lega. per quam gloss. ita tenet Ludo. Roma. in consil. ccj. nu. 3. Francif. Cur. senior in consil. lxxvj. nu. 8. licet contrarium velit tenere Gome. in d. prin. Instit. de actio. nu. 66.

2 Secundo limita supradictas leges Regni non procedere in foro cōscientiæ: Ita notabiliter determinat R.P. Frater Alphōsus a Castro, in casu dicte Pragmaticę de Madrid: eam declarando in lib. ij. de potestate Legis pœnalis, c. x. fol. 188. pag. 2. cum fol. sequen.

Plures alias limitationes ponunt ad supradictam regulam & leges Regni Doctores in varijs locis, quas congerit Franc. Balb. in d. quæst. xiiij. & xiiij. Gome. in d. prin. Instit. de actio. nu. 68. Feli. in d. c. si. nu. 5. notabiliter Rodericus Xuarez in l. post rem iudicatam fo. 144. in iij. col. in vj. limit. ff. de re iudica. Vnum tamen non est præmittendum circa supradictam regulam, & in casu dictarum legū, quod si prescriptio interrumpatur per litis contestationē, actio quę erat decennalis perpetuabitur in quadraginta annos: ita notabiliter concludit Ioan. de Imol. in l. seruum. in §. sequitur. ff. de verbo. obli. Ang. de Perus. in l. sicuti. C. de præse. xxx. vel xl. anno. quos sequitur Ias. in §. pœnalis. nu. 117. Instit. de actio. & in l. actione. §. si is qui temporali. nu. 3. ff. de iureiu. & in l. ex hoc edicto. num. 3. ff. de eo per quem factum erit, & ita expresse determinat Rodericus Xuarez in d. l. post rem iudicatam. fol. 117. col. j. nu. 4. per glo. quam dicit. singu. in l. si. in verbo. finiendæ. C. de dolo. quæ gloss. dicit, q̄ generaliter omnis actio perpetuatur per litis contestationem, nisi due quas ibi gl. excipit: quam gloss. vltra Rodericum Xua. ez sequitur Pirrhus Englebermgus, vbi excipit quatuor actiones, & notabiliter tractat materiam, in l. non solet. ff. de reg. iur. & sic supra dicta glo. generaliter intelligitur q̄ l. si. super parte extendimus. C. de præscri. xxx. vel xl. anno. habeat locum tam in actione reali, quam in alijs quæ minore tempore durant, quod perpetuabuntur in xl. annos per litis contestationem. Quod tamen intelligo habere locum inter creditorem & debitorem, non tamen extenditur ad personam fideiussoris: quia interruptio facta per citationem, vel litis contestationem cum reo principali, non interruptit, nec perpetuat quo ad fideiussorem: ista est gl. notabilis secundum Barto. ibi nu. 5. in l. cum quis. §. si quis pro reo, in verbo, annus. ff. de solut. ita tenet idem Bar. etiam per illam glo. in l. si fideiussor. in §. si. ff. mandati. & illam glo. sequitur Alex. in l. mora rei. ff. de verbo. oblig.

REGVLA VII.

Actio pœnalis non tollit rei persecutoriam, nec ecōtra. text. est in l. ancillæ. C. de furt. & in l. si pro fure. in §. i. ff. de condi. fur. & in l. si pigno. in §. cum furti. ff. de furt.

- 1 Fallit primo, in pœna conuentionali. l. rescriptum. §. si pacto. ff. de pactis.
- 2 Secundo fallit, quando pœna esset extraordinaria. l. iij. alias terra §. si. ff. nauræ caupo. & stabu.
- 3 Tertio fallit, quando actio non esset pœnalis a sua origine: sed ex post facto efficeretur pœnalis propter contumaciã rei, vt in actione, quod